

**Csorvás Város Önkormányzatának
Jegyzőjétől**

5920 Csorvás, Rákóczi u. 17. Tel.: 66/258-001.

**ELŐTERJESZTÉS
CSORVÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉHEZ**

a helyi adózás helyzetéről

Tisztelt Képviselő- testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 13.§ (1) bekezdésének 13. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok ellátása körében a helyi önkormányzati feladatok közé sorolja – többek között - a helyi adóval kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, amelynek egyik forrása a helyi adók rendszerének működése.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.), és az ennek felhatalmazása alapján megalkotott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között a képviselő-testület dönt a helyi adók (kommunális adó, iparüzési adó, települési adók) bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében olyan lehetőség, ami vagyoni érdekességhez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatók legyenek.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi törvény (a továbbiakban: Air.), az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.), és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni.

A végrehajtási eljárásban az Avt. mögöttes jogszabályaként a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) előírásai az irányadóak.

Az egyes adónemekre vonatkozó különös, azaz az általánostól eltérő szabályokat, az ún. egyedi adójogszabályok, mint pl.

- a gépjárműadóról szóló 1991.évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjtv.),
- a Htv.,
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),
- a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.), valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, továbbá az adók módjára behajtható köztartozások esetében a köztartozásokról rendelkező jogszabályok tartalmazzák.

Az önkormányzati adóhatóság a jegyző, aki ezt a feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal adócsoportján keresztül gyakorolja. Az adócsoport két ügyintézője – a munkaköri leírásukban rögzített megosztás szerint -

- ellátja az elsőfokú adóhatósági feladatokat valamennyi adónem tekintetében,
- felterjeszti a másodfokú adóhatósághoz a fellebbezéseket és a végrehajtási kifogásokat,
- beszedi a saját adóintézményeket,
- behajtja az adók módjára behajtandó tartozásokat,
- könyveli az adószámlák kötelezettségeit és pénzforgalmát,
- kapcsolatot tart fenn a társhatóságokkal,
- elkészíti az információs jelentéseket, a zárásokat, és teljesíti az adatszolgáltatásokat pl. a Magyar Államkincstárhoz,
- továbbítja a bejelentkezett magánszemély adatait a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz.

Az adónyilvántartás vezetése a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített internetes alapú ASP (Application Service Provider) keretrendszerrel történik. Az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus ügyintézés helyszíne az E-Önkormányzati Portál (továbbiakban: EÖP), ahol az adózók a nap 24 órájában intézhetik ügyeiket. Elektronikusan tudnak benyújtani az adózók bevallásokat, bejelentéseket, különböző kérelmeket, és le tudják kérni az adófolyószámláikat is. A szolgáltatás használatával (EFER) lehetőségük van arra is, hogy a kiválasztott önkormányzat felé az adó- és illetékfizetési kötelezettségeiket elektronikus úton teljesítsék.

Amennyiben a portálon nem áll rendelkezésre megfelelő nyomtatvány, úgy az E-Papír szolgáltatás segítségével történhet az elektronikus ügyintézés. Az E-Önkormányzat Portál és az E-Papír szolgáltatás használatához Ügyfélkapus regisztráció és bejelentkezés szükséges.

A 2020. év elején kialakult járványhelyzet miatt *a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről* szóló 535/2020. (XI.1.) Korm.rendelet szabályozta az adóterhek növelését célzó helyi rendeletek érvényesülésének tiltását, így 2021. évben is változatlanok maradtak az elmúlt években bevezetett helyi adók. Nem változtak az adó mértékek és megmaradtak az önkormányzat rendeleteiben biztosított kedvezmények is.

A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) Korm.rendelet - az adózók helyzetének további könnyítése céljából - 2021. 01. 01-től 1 %-ra csökkentette a helyi iparüzési adó maximális mértékét.

Csorvason a helyi adónemek közül az adóalanyok a magánszemélyek kommunális adóját, az iparüzési adót fizetik és saját bevételi forrást jelent a talajterhelési díj.

A 2021. évi költségvetés eredeti bevételi előirányzatában 8,39 %-ot képviselnek a helyi adókból származó bevételek, melyek előirányzott összege mindösszesen 79.000.000 forint.

A magánszemélyek kommunális adója:

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzat kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezetteknek (kötelezetteknek) adatbejelentést kell benyújtani. Ezt követően az adóalanyoknak mindaddig nem kell adatbejelentéssel élnie, ameddig nem történik valamilyen, az adózást érintő változás (mint pl.: ingatlan szerzése, vagy eladása).

A Htv. 26. §-a alapján az adó éves felső határa adótárgyanként 17.000,-Ft, mely a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálható.

2021-ben ennél az adónemnél 2333 adóalanyt tartunk nyilván. Az adó mértéke ingatlanonként 7.000,- Ft/év, illetve tanya ingatlanok után 3.500,- Ft/év.

Kommunális adófizetési kötelezettség terheli a Htv-ben foglaltak szerint azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész vagy telek tulajdonjogával, illetve nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik.

A magánszemélyek kommunális adójából az önkormányzat 2021. évi költségvetésében az eredeti előirányzott bevétel 16.000.000,- Ft.

Tárgyévi előírás 2021.	Tárgyévi befizetés 2021. nov. 25-éig	Hátralék 2021. nov.25-éig összesen
16.372.000,-Ft	15.998.000,-Ft	7.453.000,-Ft

Állandó problémát jelent a határozatok, a felszólítások kézbesítése is, mivel sok adóalanyt nem lehet elérni a bejelentett állandó lakcímen, és a tartózkodási helyük is ismeretlen, mert annak hivatalos létesítéséről (bejelentéséről) „elfeledkeznek”, és az elérhetőségükről (levelezési cím) sem tájékoztatják a hatóságot.

Jó hír viszont, hogy több ingatlan esetében sikerült az örökösök felkutatása és az adó kivetése a földhivatali közhiteles nyilvántartás alapján. A vélt adóalanyokat adatbejelentésre hívtuk fel, és bevallás hiányában az adóhatóság kivetéssel állapította meg az adót.

A helyi iparűzési adó:

Településünkön 1995. december 29-én került bevezetésre a helyi iparűzési adó.

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparűzési adó mértéke 2020. évtől az adóalap 1,7%-a.

Az idei évtől kezdődően az adózók a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségüket – ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést is – kizárólag az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon, és kizárólag elektronikus úton teljesíthetik az állami adóhatósághoz. Az e-önkormányzati portál helyi iparűzési adó űrlapjait központilag visszavonták.

Az iparűzési adó 2021-ben átmeneti jelleggel 1,7% helyett 1%-ra csökkent a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások számára. A kieső iparűzési bevételeket a Kormány a 25.000 fő alatti kistelepülések esetén kompenzálja, így településünk költségvetési számlájára 2021. júniusában 11.901.276,- Ft-ot, míg 2021. októberében 11.901.275,- Ft-ot utalt a MÁK.

Az adózók választhattak, hogy 2021. évben már érvényesítik-e vagy sem az iparűzési adóelőlegfizetésnél biztosított adóelőnyt. Az adott előleg-fizetési időpontban esedékes – a Htv. szerint bevallott, és a 2021. évben az önkormányzati adórendelet szerinti adómértékkel bevallandó – adóelőleg 50 %-át kell az egyes esedékességi időpontokban megfizetni, ha erre vonatkozóan nyilatkozatot tesznek. A vállalkozók 2021. február 25-ig tehettek nyilatkozatot a székhely, telephely szerinti önkormányzati adóhatóságnál, ha élni kívántak az adófelezési lehetőséggel. A nyilatkozat alapján a meg nem fizetendő előleg-részlet összegével az

önkormányzati adóhatóság a vállalkozó iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül csökkentette. 2022. május 31-ig benyújtandó bevallásokban a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, valamint az egyéni vállalkozóknak jár az 1%-os mértékkel történő „adófelezés”, ha ezt a bevallásban megjelölik.

Ebben az adóévben 463 vállalkozás (melyből 167 az östermelő, és 50 az östermelő családi gazdaság) tartozik az állandó jellegű helyi iparüzési adófizetési kötelezettség hatálya alá. Évről-évre növekszi a kisadózó vállalkozások tételes adóalanya (KATA) szerint adózó vállalkozások száma. Jelenleg 74 KATA-s vállalkozót tartunk nyilván. Éves bevallási kötelezettség nem terheli őket, 2,5 millió forint adóalap után – 2021 évben a helyi iparüzési adó mértékének 1 %-os maximalizálása miatt - az éves 25.000,- forint helyi iparüzési adót két részletben fizetik meg.

A helyi iparüzési adóról szóló 19/1995.(XII.29.) önkormányzati rendelet 4. § (2) bekezdése szerint - a 2020. évről 2021. május 31-ig benyújtott és feldolgozott iparüzési adóbevallások alapján – 59 vállalkozó mentesült az iparüzési adó megfizetésének kötelezettségétől, összesen 214.000,-Ft értékben. Ezekben az esetekben a vállalkozási szintű adóalap egyik vállalkozásnál sem haladta meg az 500.000 forintot.

Helyi iparüzési adóból a költségvetésben az eredeti előirányzott bevétel 63.000.000,- Ft.

Tárgyévi előírás 2021.	Tárgyévi befizetés 2021. nov. 25-éig	Hátralék 2021. nov. 25-éig összesen
63.879.000,-Ft	64.810.000,-Ft	12.392.000,-Ft

Előző évi túlfizetés miatt 2.026.000,- Ft-ot vissza kellett fizetni az érintett adózóknak.

A talajterhelési díj:

A Ktd. törvény által szabályozott, és a talajterhelési díjra vonatkozó bevallások feldolgozása az önkormányzati adóhatóság feladata. Az Alföldvíz Zrt.-től kapott nyilvántartás alapján a bevallási nyomtatványokat eljuttattuk az érintettekhez. Az adatszolgáltatás alapján 2021-ben 14 adózó kötelezett a talajterhelési díj megfizetésére, az elfogyasztott víz mennyisége után.

Talajterhelési díjat annak kell fizetni, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj alapja a szolgáltatott víz mennyisége, összegének kiszámítása pedig az egységdíj (1200 Ft/m³), és a területérzékenységi szorzó alapján történik (városunkban a területérzékenységi szorzó 1,5). A tárgyévi előírás 1.840.000,-Ft, melyből 345.000,-Ft bevétel folyt be. Jól látható, hogy a legnagyobb hátralék továbbra is a talajterhelési díjből származik. A fennálló tartozás 7.900.000,-Ft, melyből az év végéig már nem várható jelentős befizetés.

A késedelmi pótlék:

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése, vagy késedelmes befizetése esetén, az esedékesség napjától számítottan késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak. Az ASP program a napi kamatot folyamatosan számítja. Mértéke minden naptári nap után a késedelem időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Az idei év második félévében a jegybanki alapkamat mértéke az

MNB Monetáris Tanács döntése alapján többször is változott (sajnos növekedett), ami az ASP Adó rendszerben folyamatosan átvezetésre kerül.

A tárgyév november 25-éig 753.000,-Ft késedelmi pótlék folyt be. A fennálló hátralék 2.781.000,- Ft, melyből az év végéig már nem várható jelentős befizetés.

A gépjárműadó:

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 101. §-a alapján 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság vette át a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat az önkormányzati adóhatóságoktól. A 2021. év előtti időszakra vonatkozóan megállapított gépjárműadó fizetési kötelezettségek esetében azonban még az önkormányzati adóhatóság köteles eljárni, függetlenül attól, hogy az adókötelezettséggel kapcsolatos fizetési határidő 2021-re esik.

A tárgyév november 25-éig 1.814.000,-Ft gépjárműadó folyt be összesen, amit továbbutaltunk a MÁK gépjármű bevételi számlájára. A fennálló hátralék 2.638.000,- Ft.

Az egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások, és a végrehajtási eljárás

Az önkormányzati adóhatóság által adók módjára behajtott köztartozások nem képezik az önkormányzat bevételeit, azokat tovább kell utalni a behajtást kérőnek. A leggyakrabban előforduló köztartozások, melyeket adók módjára kérnek behajtani: a szabálysértési bírságok, az elővezetési költségek, az előállítással kapcsolatos költségek, a rendbírság és a gondozási díjhátralék.

Az adóhatóság rendszeresen tájékoztatást küld a behajtás állásáról a végrehajtást kérőnek, és sikeres behajtás után a befizetett összeget átutalja a jogosultnak.

Statisztikai adatok a 2021. évről

2021. februárjában a fizetendő éves helyi adókról és a meglévő hátralékokról értesítést kapott minden adózó, abból a célból, hogy tisztában legyen az éves fizetési kötelezettségével. Összesen 2163 darab levelet kézbesítettünk és 327 darab értesítőt küldtünk az adózók ügyfélkapujára.

Augusztusban, a második féléves befizetések határideje előtt 2062 darab tértivevényes számlaegyenleg-értesítőt küldtünk ki postai kézbesítéssel, az elektronikus ügyintézésre kötelezetteknek pedig elektronikusan 303 darab értesítőt küldtünk meg az ügyfélkapura vagy a cégkapura. Ezek tartalmazták a fennálló hátralékokat, és a szeptember 15-éig esedékes fizetési kötelezettség teljesítésére történő felhívást.

November közepén 321 hátralékos kapott postai úton, és 101 hátralékos elektronikus úton fizetési felszólítást.

Az adó és az egyéb bevételek beszedése folyamatosan, a törvényben meghatározott rend szerint történik.

A tartozással rendelkező adózók munkahelyi adatait folyamatosan kérjük le a Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályától. Eddig 158 fő adózóról kaptunk információt. Sajnos továbbra is igaz, hogy sok esetben a hátralékkal rendelkező adózóknak nincs olyan nyilvántartott jogviszonyuk amelyből származó jövedelmük letiltás alá vonható lenne, vagy ha van is ilyen, a

jövedelmüket már olyan mértékben terheli letiltás (általában tartási kötelezettség teljesítéseként), hogy a mi letiltásunk már nem érvényesíthető. Sorban áll. Az elküldött letiltási rendelvevényekre folyamatosan érkeznek a munkáltatóktól és a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától az értesítések arról, hogy a munkabérből illetve az ellátásból mikortól, és milyen összegben tudják a tartozásokat levonni és utalni számunkra.

A letiltásból 2021. november 25-éig befolyt összegek adónemenként:

Magánszemélyek kommunális adója:	1.322.067,- Ft,
Helyi iparüzési adó:	12.563,- Ft,
Gépjárműadó:	292.425,- Ft,
Késedelmi pótlék:	135.427,- Ft,
Talajterhelési díj:	34.884,- Ft

Várhatóan meghosszabbítják a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó kedvezményt a helyi iparüzési adónál, így 2022-ben is automatikusan járni fog az alacsonyabb, maximum 1 %-os adómérték az érintetteknek. Marad a vállalkozások és a lakosság védelmét szolgáló az a szabály, ami jogellenesnek nyilvánít minden helyi rendelkezést, ami adómérték emelést, vagy az adóelőny szűkítését fogalmazza meg, továbbá kísérletet tesz 2022-re új, eddig nem alkalmazott helyi adó vagy települési adó bevezetését.

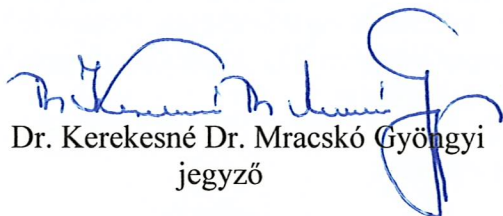
Az adóhatóság célja, hogy közvetlen kapcsolatot alakítson ki az adózókkal, elősegítse, hogy az adózói kötelezettségek teljesítése lehetőség szerint zökkenőmentes legyen. Szeretnénk elérni, hogy az adóbevallások kerüljenek határidőben benyújtásra, és a befizetések is határidőben érkezzenek meg az adóhatósághoz.

Az adóhatóság munkatársai udvariasak, segítőkészek, és a feladataik ellátása során maximálisan érvényesítik az ügyfélcentrikus ügyintézés elveit. Mindeközben azonban nem feledkezhetnek meg arról sem, hogy az adóhatóság fő feladata annak biztosítása, hogy az önkormányzati gazdálkodáshoz szükséges adóbevételek lehetőség szerint időben, és a legteljesebb mértékben rendelkezésre álljanak. Ezért a munkatársak a jövőben is minden törvényes lehetőséggel élni fognak annak érdekében, hogy a hátralékot felhalmozó adózóktól beszadják az önkormányzatot jogszerűen megillető adótartozást.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az ismertetett tények alapján a helyi adózás helyzetét tárgyalja és vitassa meg, és döntsön az előterjesztés elfogadásáról.

C s o r v á s, 2021. december 3.

Tisztelettel:

Dr. Kerekesné Dr. Mracsó Gyöngyi
jegyző

